

ОГЛЕДАЛО

ЧАСОПИС УЧЕНИКА И ПРОФЕСОРА СРЕДЊИХ ШКОЛА
БЕОГРАД 2021/22 БРОЈ 20 ЦЕНА: 550 РСД / 10 КМ / 5 EUR

ОГЛЕДАЛОВА ЛИСТА СРЕДЊИХ ШКОЛА
7. БЕОРАДСКО ОГЛЕДАЊЕ ■ 3. БЛЕСАК

ISSN 2466-2712

БЛАГОВЕСТ

ПРОСВЕТНИ ПРЕГЛЕД

Привредно друштво
ПРОСВЕТНИ ПРЕГЛЕД

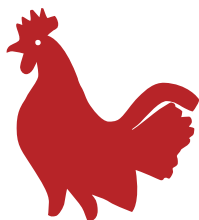
Дечанска 6/3, Београд
Телефон/факс
011/3340-825
3239-096
3235-378

Железничка 40, Нови Сад
021/457-331
457-066

kontakt@prosvetni-pregled.rs
www.prosvetni-pregled.rs

- Издавач недељног листа просветних радника Републике Србије
- Издавач свих образаца евиденција и јавних исправа на српском језику и писму националних мањина за основне и средње школе
- Издавач Конкурса и Информатора за упис у средње школе, као и Конкурса за ћачке и студентске домове и за ученичке и студентске кредите и стипендије
- Издавач приручника и других публикација за наставнике и ученике

*Поуздан сарадник и савезник
свих који раде за доле образовање*

ОГЛЕДАЛО

Часопис ученика и професора
средњих школа Београд

Број: 20 Година: VIII 2021/2022

Редакција:

Љиљана Маловић Козић, Олгица Рајић,
Анђела Вуковић, Ана Марија Симоновић,
Наташа Марковић Атар, Тања Кунарац,
Жарко Јањић

Почасни чланови:

Проф. др Милан Распоповић
Проф. др Ђуро Шушњић
Проф. др Драган Раденовић

Главни и одговорни уредник:

Радивоје Благојевић

Технички уредник:

Лука Тилингер

Технички сарадници:

Марија Сибиновић
Марија Ђерановић

Лектори:

Олгица Рајић
Наташа Марковић Атар
Анђела Вуковић

Саветник:

Горан Обрадовић

Извршни секретар:

Стефан Благојевић

Издавач:

Информационо друштво
БЛАГОВЕСТ

Рачун: 205-220697-22

+381 (11) 2281189

Јурија Гагарина 166А/97, Београд

ogledalo.edu.rs

ogledalo.blagovest@gmail.com

Сви текстови се рецензирају

Часопис излази тромесечно

Штампа:

Школски сервис *Гајић*
Београд

ОГЛЕДАЛО

ЧАСОПИС УЧЕНИКА И ПРОФЕСОРА СРЕДЊИХ ШКОЛА

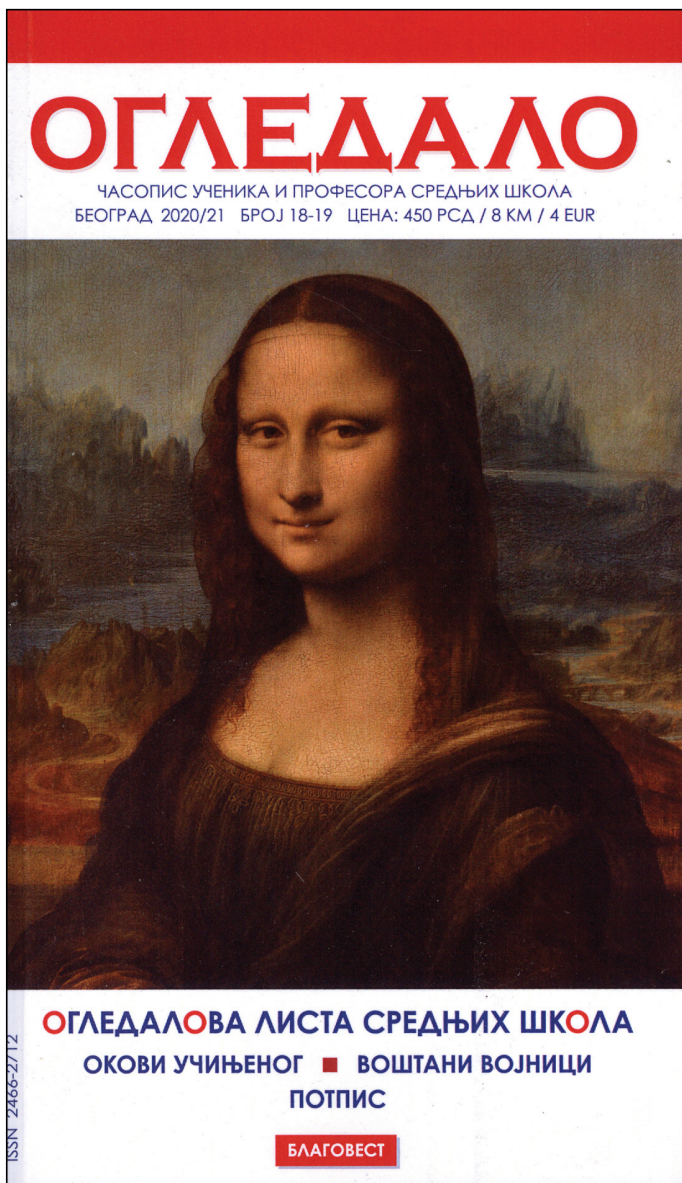
Број: 20 Година: VIII 2021/2022

Сава Шумановић, Концерт у пољу (1925)
Галерија Матице српске, Нови Сад

БЛАГОВЕСТ

ОГЛЕДАЛО

ОГЛЕДАЛО, бр. 18-19 (2020/21)

САДРЖАЈ

УВОДНА РЕЧ УРЕДНИКА

7 ОТУПЉЕНА И ПОТКУПЉЕНА СВЕСТ

Радивоје Благојевић Благоје

ТЕМА I - ОГЛЕДАЛОВА ЛИСТА СРЕДЊИХ ШКОЛА

13 200 НАЈБОЉИХ / НАЈУСПЕШНИЈИХ СРЕДЊИХ ШКОЛА 2022

ТЕМА II - СВИ МОЈИ ДИРЕКТОРИ 3

ТЕМА III - 3. БЛЕСАК - ЕСЕЈ

51 НЕУРАСТЕНИЧНА РАСЕЈАНОСТ ПОЕЗИЈЕ РАДЕТА ДРАИНЦА

Мр Љиљана Ђурђевић Стојковић

Десета гимназија *Михајло Пуйин*, Београд

54 *НОМО DIGITALIS* ИЛИ ОТУЂЕНОСТ ОД СЕБЕ САМОГ

Зорица Перовић

Земунска гимназија, Београд

58 „СЕДМА ФУНКЦИЈА ЈЕЗИКА”

Слађана Ракић

Гимназија, Крушевац

ОГЛЕДАЛО

61 ЛОВОКРАДИЦА

Гордан Живић

Гимназија *Филиј Вишњић*, Бијељина

66 ОНАЈ КО СЕ ЗАКЛАЊА ИЗА ДОГМЕ
ЗАТВАРА СРЦЕ ЗА ЖИВОТ И ЉУДЕ

Марија Глицић

Уметничка школа, Ниш

69 ПРОБЛЕМ ПРИПОВЕДАЧА У ДЕЛУ
„ЉУДИ ГОВОРЕ” РАСТКА ПЕТРОВИЋА

Лидија Ивановић

Техничка школа, Смедерево

ТЕМА IV - 3. БЛЕСАК - КРАТКА ПРИЧА

75 ОНА

Mara Grbić

Srednja ekonomsko-trgovinska škola Tuzla

78 KARTA RIĆA

Tanja Vukadinović

Deseta gimnazija *Mihajlo Pupin*, Beograd

81 ОЛОВКА

Данијела Грбић

Зрењанинска гимназија Зрењанин

82 НЕБЕСКЕ МАПЕ

Ана Ранђић

Гимназија Чачак

83 ВЕРА

Јелица Црногорчевић

Друга економска школа Београд

ТЕМА V - 3. БЛЕСАК - ПЕСМА

- 87** ЧУДНИ СТАРАЦ
Горан Боричић
- 88** ZAVIČAJNA KOV
Sonja Golub-Klenak
Gimnazija Kotor
- 89** OSTAJEŠ SAM
Mara Grbić
Srednja ekonomsko-trgovinska škola, Tuzla
- 90** ПАТНИЧКА
Јелена Илић
Медицинска школа Звездара, Београд
- 91** ПОТОП
Larisa Ćustendil
Srednja ekonomsko-trgovinska škola, Tuzla
- 92** ЧЕКАЊЕ У РЕДУ
Катарина Рајчић
Гимназија Крушевац
- 94** ЗАМАЛО ПАТЕТИЧНО
Мр Љиљана Ђурђевић Стојковић
Десета гимназија *Михајло Пуйин*, Београд
- 96** ЈЕДНОМ СРЕМЦУ БЕСМРТНОМ
Радивојка Васовић
Средња техничка ПТТ школа, Београд
- 97** ТРАГ
Јелица Црногорчевић
Друга економска школа, Београд
- 98** ČOVEK
Tanja Vukadinović
X gimnazija *Mihajlo Pupin*, Beograd

ОГЛЕДАЛО

100 ОДЛАЗАК

Драгана Петровић

IX гимназија *Михајло Петровић Алас*, Београд

102 ZNAČITI

Goran Krapić

Gimnazija *Andrije Mohorovičića* Rijeka

103 БИТ

Маријана Шаровић

Техничка школа Железник Београд

104 ŽIVOT

Rabija Hodžić Fajić

Gimnazija, Živinice

ТЕМА VI - 4. БЕОСЕФ

109 HRABRI POKUŠAJI REŽIJE

Maja Uzelac

110 OPTIMIZAM, VERA U NOVI POČETAK
I BOLJE SUTRA

Jelena Novović

112 VREDNOSNI SVET SREDNJOŠKOLCA

Predrag Đuknić

ТЕМА VII - VII БЕОГРАДСКО ОГЛЕДАЊЕ: ПЕСМА

121 КОЛЕВКА

Сара Атлагић

Гимназија, Вуковар

122 БЕКОВИ

Ања Миљковић

Школа за дизајн, Београд

ОГЛЕДАЛО

- 123** O JEZIKU DA TI PJEVAM
Azra Zahirović
Mješovita srednja škola, Srebrenik
- 124** ДУША
Лана Ристивојевић
Филолошка гимназија, Београд
- 125** СРБИЈА
Ружица Шимпрага
Електротехничка школа
Никола Тесла, Београд
- 126** SVEDOK VEČNOJ BORBI
Katarina Kerteši
Zrenjaninska gimnazija, Zrenjanin
- 127** МРАК
Ирена Вучковић
Прехрамбено-угоститељска школа, Чачак
- 128** ZIMA
Samir Suljić
Mješovita srednja škola, Srebrenik
- 129** PUTOVANJE
Ksenija Babović
Gimnazija *Slobodan Škerović*, Podgorica
- 130** PIŠEM
Iris Stuhli
Opća gimnazija *Sveti Franjo*, Tuzla
- 131** САН
Андрија Атанацковић
VII београдска гимназија, Београд
- 132** RANJENE PTICE
Rez Florin
Tehnološka gimnazija Dunavska Klisura
-

ОГЛЕДАЛО

ТЕМА VIII - VII БЕОГРАДСКО ОГЛЕДАЊЕ: КРАТКА ПРИЧА

137 КАВЕЗ

Јована Станишић
Гимназија, Котор

141 ПРИЧА О ЧЕКАЊУ

Нина Контић
Економска школа *Нага Димић*, Земун

143 СОБА

Стеванија Кукољ
Медицинска школа *Надежда Петровић*, Земун

146 OTIŠAO JE JEDAN VOZ, A DO SLEDEĆEG
NEMAM GDE DA ŽURIM

Natalija Stamenković
Zemunski gimnazija, Beograd

148 ŠTO RADE FORMULARI DOK SPAVAMO?

Domagoj Antičić
XV gimnazija, Zagreb

151 НАЂЕН

Нина Кулић
VII београдска гимназија, Београд

153 НЕ ПОСТОЈЕ ХРАБРИ

Наташа Матовић
XV гимназија *Пајрићарх Павле*, Београда

156 НЕБО МИ РЕЧЕ

Јована Тошић
Гимназија *Васо Пелајић*, Брчко

159 БЕЗНАЂЕ

Наталија Матић
Медицинска школа, Београд

ОГЛЕДАЛО

- 161** SIVI ČOVEK U CRNOM
Soko Trtovac
Elektrotehnička škola *Nikola Tesla*, Beograd
- 163** НОВЧАНИК
Константина Мирић
Школа за дизајн, Београд
- 165** CVETONIJA
Katarina Radojičić
Gimnazija, Kotor

ТЕМА IX - VII БЕОГРАДСКО ОГЛЕДАЊЕ: ЕСЕЈ

- 171** SIMULAKRUM 1981.
Luka Bujas
XV. gimnazija, Jordanovac Zagreb
- 174** НАЈВАЖНИЈА КАРИКА ЗА МЛАДОГ ЧОВЕКА
Анђела Радека
Математичка гимназија Београд
- 176** „НИТКО НИЈЕ ЗНАО САКРИТ” СУЗЕ
К’О МАРИНА”
Хелена Радовановић
Филолошка гимназија, Београд
- 178** ОТВОРЕНО ПИСМО
Бранка Ковачевић
Гимназија Бања Лука
- 180** ЕСЕЈ О МАРКУ КРАЉЕВИЋУ
У БАЛКАНСКОЈ ЕПИЦИ
Василије Радовановић
Гимназија у Лазаревцу
-

ОГЛЕДАЛО

- 183** НАШИ СТЕЗНИЦИ ОБИЛЕ ГРУДИ ДРЖЕ,
СЛАБАШНЕ ПОТКРЕПЉУЈУ, А РАЗДВОЈЕНЕ
ПРИМИЧУ
Петар Крстић и Ђорђе Тошев
Математичка гимназија, Београд
- 185** „КАКВЕ СУ ТИ МИСЛИ ТАКАВ ТИ ЈЕ ЖИВОТ“
Марија Ђирјак
Економска школа *Нага Димић*, Земун
- 187** ЉУДИ ДОЛАЗЕ, ЉУДИ ОДЛАЗЕ
Тодор Шолајић
Гимназија *Пајиријарх Павле*, Београд
- 189** КОРАК У УЧЕЊУ
Никола Јелисавчић
Техничка школа, Београд
- 191** UMJETNOST ILI BIZNIS?
Ana Popadić
Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola Bar
- 193** АПСУРД, ЧИТАЛАЦ, КАМИ И БЕКЕТ
Ленка Јовановић
Филолошка гимназија, Београд
- 195** ANTIDRAMA ILI TEATAR APSURDA
U PET ČINOVA
Jana Radunović
Gimnazija *Slobodan Škerović*, Podgorica
- 197** PROMATRANJE IGRE
Marta Vukić
XV. gimnazija Zagreb
- 199** „МОЖЕ ЛИ СЕ ИКАДА ЗАБОРАВИТИ
ОНО ШТО СЕ ЈЕДНОМ ЉУБИЛО?“
Наталија Новаковић
Земунска гимназија, Београд
- 201** 7. БЕОГРАДСКО ОГЛЕДАЊЕ
-

ОГЛЕДАЛО

ТЕМА X - ТЕЗА АНТИТЕЗА СИНТЕЗА

209 БИЛА ЈЕ МОЈА ДЕВОЈКА

Благоје Бобан Поповић

212 DOPISNIČKE PRIČE

Žarko Janjić

221 ПОСЕБНЕ КОЧИЈЕ ЛУКЕ ТИЛИНГЕРА

Горан Петровић

224 POHVALA MAŠTOVITOSTI

Dr Dražen Pavlica
Sociolog, Beograd

ТЕМА IX - ФОРМА - - ПРЕДМЕТ ДУХОВНОГ ИНТЕРЕСА

231 ПСИХОЛОГИЈА ИНАТА

Бојан Јовановић

240 RAZVIJANJE SVIJESTI O ZNAČAJU KNJIGE

Mr Maksuda Muratović

ТЕМА ... ? - POST SCRIPTUM

247 СКИЦА ЗА ПОРТРЕТ (ИЗВЕСНОГ)
ПРОФЕСОРА

Лука Тилингер

ΟΓΛΕΔΑΛΟ

ОГЛЕДАЛО

УВОДНА РЕЧ УРЕДНИКА

ОГЛЕДАЛО, бр. 15 (2019/20)

ΟΓΛΕΔΑΛΟ

ОТУПЉЕНА И ПОТКУПЉЕНА СВЕСТ

(ШКОЛЕ И ПАРТИЈЕ НИСУ ИСТО)

Када сам лане ђаке трећег менторског (најбољег, такмичарског) разреда Математичке гимназије из Београда питао: „Да имате пекару у Нишу са 20 радника, би ли ви бирали директора или бисте пустили самим пекарима да га изабере?“, одговор је био кратак и јасан: „Ми бисмо га бирали !”.

Њихови професори у Математичкој гимназији, баш као и професори свих средњих школа Србије, бирају себи директоре на другачији начин – (тајним) гласањем колектива! Односно, на исти начин како се у Србији бирају и председници политичких партија.

А школе и партије нису баш једно те исто.

И то нас на старту приморава да се макар на тренутак задржимо у лингвистичким водама. Реч партија долази од латинске речи „pars, partis”, што значи део, делић, страна, и упућује на нешто некомплетно, парцијално. На део, делић истине, али никако на целовиту истину!

Партије, и белим вранама је то јасно, примарно теже освајању власти и одржавању на трону. Зато делове истине „приказују” као целовиту истину, што је последично, само по себи, извор раскошног спектра деформација и злоупотреба!

Зашто би у случају сличног избора управљачког кадра и у школи било другачије?

Директори, на чији избор и те како утичу партије, постају за тили час бирократизовани. Строгом дисциплином од колектива захтевају слепу послушност и оданост, првенствено од својих дојучерашњих равноправних колега – од професора! Тако васпитно-образовна установа брзо постаје организација са једнопартијским системом, где се сусрећу изузетна моћ и неодговорност. Школски директор настоји да контролише целокупан живот људи – како професора тако и ученика и готово свих под школским кровом.

Зато се око њега и његовог уског интереса неумитно формира круг „гласача и симпатизера” који стварају свој ексклузивни кружок, са правима и могућностима које други чланови колектива ни приближно немају. Круг око ауторитета и ауторитарне личности (који крију информације, иако професионална етика захтева независне размене обавештења) на тај начин лакше реализују своје приватне циљеве.

Другим речима, стварност престаје да се тумачи у складу са истином и објашњава се у складу са интересом! А што мудрац рече: „Кад интерес виче, истина се не може чути.”

Педагошка пракса надаље указује како претерано задржавање исте особе на месту директора, рецимо дуже од осам година, најчешће производи истрошеног лидера а од установе прави плодно тло за корупцију. У тој ситуацији ствара се и замашан број његових опонената који су у међувремену изложени тортури и понижењима. Да не помињемо оне, на први поглед невидљиве, а дубоке, ране које колективу доносе стечене навике беспоговорне покорности. Некада давно, у турском вакту и зулumu, такав карактер су звали рајинским менталитетом!

У модернијим српским временима то исто би се дало и овако изразити: „старање” се лако претвара у надзор, а овај у контролу и изабљивање; праћено различитим облицима репресије. Последице патернализма на личном плану су следеће: недостатак појединачне одговорности, пасивност, губитак способности за самопомоћ и свако самостално поступање.

На колективном плану патернализам погодује ширењу конформизма, некритичким прихватањем постојећег стања. **До јуче мирни, сабрани и квалитетни људи – у страху од својих ауторитарних „задужитеља” – претварају се (и то неретко, како ви са скромнијим животним искуством можда мислите) у честољубиве и честохлепљиве личности.** Они су спремни да ураде све како би се још више додворили врховном ауторитету! Сматрају да би листом и сви професори требало да буду такви, али, ето, не могу, а немају ни просудитељску моћ њих практичара, прозелита спремних на додворавање сваком царству око којег се шири опојан магнетизам моћи и страха.

То је парадигма једног осујећеног света који поштује само власт и плаши се свега у параноидном страху од непознатог.

Најгоре од свега је то што се неслобода и послушност преносе на ученике, јер познато је да они уче по моделу, путем идентификације, имитације... Усвајајући туђа осећања, размишљања и жеље они их доживљавају као да су лично њихове.

Последњих деценија, уз све ове недаће и пометње, на сцену ступа такозвано тржиште образовања, где је нејасно ко ће имати

предност: квалитет наставе или финансијска корист. На сваком тржишту постоје победници и губитници, а на овом новом образовном тржишту сви ћемо завршити као губитници.

Дивне су се мисли и замисли о томе шириле нашом јавном сценом, о наводном квалитету и модернитету, а заборављало се на оно што социологија (Морен) зове отупљена и поткупљена свест. Елем, једни рационално до суштине проблема не могу да добаце, јер им је свест отупљена; други су бистри и могу, али неће да кажу шта виде – јер им је свест поткупљена.

Цело друштво би било занимљиво „провући” испод ове две оптике, да коначно знамо где смо и куда идемо.

У истим тим школским установама где столују ауторитарни директори постоје и библиотеке са вредним књигама, попут оних **Теодора Адорна у којима аутор позива читаоца на образовање и аутономију, на критику и саморефлексију, на непристајање...** Али шта то вреди кад је мало читалаца, а још мање оних који верују у оно прочитано. Забраздили смо далеко, предалеко. Заборавили смо на елементарну истину – да је образовање најзначајнији ресурс друштва, а не азил за социјалне случајеве, којем се поклања најмање пажње. Стога не треба да чуди то што данас полуобразовање не претходи образовању него проистиче из њега.

Зато, на крају, прочитајте с посебном пажњом следећу опсервацију:

Пре десет година Неда Тодоровић, професорка Факултета политичких наука у Београду, са жаљењем је констатовала да су на факултете почеле да долазе генерације које су мање образоване од својих родитеља.

Ово није (добра) политика. Ово је наша стварност. Наша горка стварност!

Радивоје Благојевић
